

12 Απριλίου 2012

Επτά λόγιοι του Χριστού από το Σταυρό

Ορθοδοξία / Θεολογία

Μωυσής Αγιορείτης

СВЯТЫЙ КРЕСТЪ СВЯТЫЙ
И СВЯТЫЙ СВЯТЫЙ
И СВЯТЫЙ СВЯТЫЙ
И СВЯТЫЙ СВЯТЫЙ

МНГІМЪ КЕ КНТІВАСІА СРІА

ГОТІМА ІО МОСКЪ АУІА

Οδηγείται ο Χριστός στον Γολγοθά και καρφώνεται στον σταυρό. Από τον σταυρό ο Χριστός είπε επτά λόγους μεγάλης σημασίας και αξίας:

α) «Πάτερ άφες αυτοίς ου γαρ οίδασι τί ποιούσι». Δικαιολογεί ο Σταυρωμένος τους σταυρωτές Του. Δεν κακιώνει μαζί τους ούτε αυτή την ώρα του φρικτού μαρτυρίου Του. Ο πόνος ήταν βαθύς και μεγάλος. Πρόκειται για λόγο άφθαστου

μεγαλείου. Μόνο ένας Θεός μπορούσε να τον πει. Η μεγαλειώδης ανεξικακία απέναντι στην αδικαιολόγητη ανθρώπινη θρασύτητα, αυθάδεια, κακία και μοχθηρία. Η μεγαλόστομη κι ανυπέβλητη αγάπη της συγχωρητικότητας μπροστά στη βαρβαρότητα της πώρωσης. Η σταυρωμένη αγάπη αντίκρου στον επηρμένο φθόνο. Λόγια με πνεύμα και αίμα μέσα από την άφατη οδύνη, που τα έλεγε πριν, αλλά τα λέγει και τώρα από το ύψος του σταυρού· αγάπη προς δόλους και προς τους εχθρούς, ακόμη και τους σταυρωτές, ορισμένοι από τους οποίους αργότερα θα μετανοήσουν.

β) «Αμήν, λέγω σοι. σήμερον μετ' εμού έση εν τω παραδείσω». Ο αναμάρτητος Χριστός σταυρώθηκε ανάμεσα σε δύο αμαρτωλούς, σε δύο ληστές. Ό,τι έβλεπε κι άκουγε ο ένας, έβλεπε κι άκουγε κι ο άλλος. Ληστές κι οι δύο, σταυρωμένοι κι οι δύο. Ο ένας προκαλεί, βλασφημεί, ειρωνεύεται, αυθαδιάζει. Ο άλλος κάμπτεται, λυγίζει, επανορθώνει, παρακαλεί, μετανοεί. Σαν να εκπροσωπούν οι δύο συσταυρούμενοι τη σύμπασα ανθρωπότητα, τους αμετανόητους και τους μετανοημένους. Ο λόγος του Χριστού στον εκ δεξιών Του ληστή είναι λίαν παραμυθητικός για όλους τους αμαρτωλούς. Ας μην απογοητεύεται κανένας πια. Η φράση αυτή χαρίζει φτερά, κουράγια, ελπίδες σε όλους τους πολλούς αμαρτωλούς. Με πολύ λίγα λόγια αυτός ο ληστής φανέρωσε την ειλικρινή του μετάνοια, παραδέχθηκε την αμαρτωλότητά του απροφάσιστα, θέλησε να διορθώσει ταπεινά και τον συναμαρτωλό του, έστω την τελευταία αυτή ώρα, ομολόγησε τον Χριστό αναμάρτητο, Τον παρακάλεσε να τον δεχθεί στην ουράνια βασιλεία Του. Με τη γεύση του καρπού του δένδρου της γνώσεως καλού και κακού, του ξύλου εκείνου, έκλεισε ο παράδεισος για τον πρώτο Αδάμ. Με το ξύλο του σταυρού άνοιξε ο παράδεισος και πρώτος του οικήτορας έγινε ένας μετανοημένος ληστής. Πόση ενίσχυση λαβαίνουν τώρα όλοι οι αμαρτωλοί.

γ) Προς την Παναγία: «Γύναι, ιδού ο υιός σου». Και προς τον Ιωάννη: «ιδού η μήτηρ σου». Καταπληκτική, κατανυκτική και συγκινητική η στιγμή. Την ώρα του άφατου πόνου, παραμένει ατάραχος, δεν λησμονεί τη μητέρα Του, την Παναγία, την πάνω απ' όλες τις αγίες, τη σεμνότερη, καθαρότερη, ταπεινότερη γυναίκα όλου του κόσμου, όλων των εποχών. Εκείνη που Του δάνεισε τη σάρκα και το αίμα της, Τον μεγάλωσε και Τον φρόντισε. Δεν την αφήνει μόνη, απροστάτευτη, έρημη. Της δίνει νέο υιό. Έναν εξαίρετο κι αγαπημένο μαθητή του, που τού λέει κι αυτού πως από τώρα έχει νέα μάνα, που τη συνοδεύει και τη φροντίζει έως της μακάριης κοιμήσεως και μεταστάσεώς της. Γίνεται αδελφόθεος. Αδελφόθεοι γινόμαστε και μείς παραμένοντας στη σκιά του Εσταυρωμένου.

δ) «Θεέ μου. Θεέ μου ίνα τί με εγκατέλειπες;». Μερικοί θεώρησαν τον εκ βαθέων αυτό λόγο ως πικρό γογγυσμό και ως απελπιστική ικεσία. Πρόκειται για λόγο που

περιέχει άμετρο βάθος θεολογίας. Ο σταυρωμένος Χριστός γίνεται την ώρα εκείνη ο «επικατάρατος κρεμάμενος επί ξύλου», η «κατάρα» για μας κατά τον θείο Παύλο. Ο Σταυρωθείς σηκώνει τις αμαρτίες όλου του κόσμου, του τότε, του πριν και του μετά, όλων των αιώνων, όλων των ανθρώπων. Κατά τον άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο, μιλά για μας τους εγκαταλελειμμένους και παραθεωρημένους, που ο Θεός μάς προσέλαβε. Ο όσιος Σιλουανός ο Αθωνίτης, κατά τον άριστο βιογράφο του Γέροντα Σωφρόνιο, όταν έχασε τη χάρη, αισθάνθηκε τη θεοεγκατάλειψη, τον πόνο του Αδάμ έξω του παραδείσου, τον πόνο του σταυρού, την απουσία της θεοκοινωνίας.

ε) «Διψώ». Τα προηγηθέντα μαρτύρια, η άρση του σταυρού, η κοπιώδης ανάβαση στον Γολγοθά, η αγωνία του θανάτου, η οδύνη της σταυρώσεως, έφερε τη δίψα. Τον ξεδιψούν με ξύδι και χολή, πικρό κι απαίσιο κράμα. Πρόκειται για την ύψιστη έξαρση της ανθρώπινης αναξιοπρέπειας, αχαριστίας, αναισχυντίας κι ασέβειας. Ζητά νερό και του δίνουν ξύδι. Ορισμένοι ωραία θέλησαν να ερμηνεύσουν μεταφορικά το ρήμα αυτό λέγοντας πως διψούσε για τη σωτηρία των σταυρωτών Του, το είδαμε στον πρώτο Του λόγο να τους δικαιολογεί και να ζητά από τον ουράνιο πατέρα Του να τους συγχωρέσει. Λέγουν πως διψούσε για την εξάπλωση του ευαγγελίου σε όλη την οικουμένη, για την επικράτηση της ειρήνης, της αγάπης, της αλήθειας και της ελευθερίας.

στ) «Τετέλεσται». Μια εύκολη ερμηνεία της λέξης αυτής θα σήμαινε ότι όλα πια τέλειωσαν. Στέρεψαν επιτέλους τα μαρτύρια Του. Τί άλλο μαρτύριο θα μπορούσαν ακόμη να σκεφθούν; Λέγοντας αυτό δεν αισθανόταν ανθρώπινη ανακούφιση, Το «τετέλεσται» σημαίνει την ολοκλήρωση του απολυτρωτικού έργου Του. Ο δαίμονας είχε κατατροπωθεί. Το πανάχραντο αίμα

Του μας είχε εξαγοράσει από την κατάρα του νόμου. Το προφητικό κήρυγμα είχε πλήρως εκπληρωθεί. Οι πύλες του παραδείσου ήταν ορθάνοιχτες για όλους τους μετανοημένους, με πρώτο οίκητορα τον μετανοημένο ληστή.

ζ) «Πάτερ εις χείρας σου παρατίθεμαι το πνεύμα μου». Παραδίδει τον εαυτό Του στον Θεό Πατέρα. Πεθαίνει σωματικά ως άνθρωπος, όχι μοναχά γιατί το θέλησαν οι εχθροί Του, αλλά και γιατί το ήθελε ο ίδιος.

Αναμφισβήτητα το μεγαλύτερο έγκλημα των ανθρώπων όλων των αιώνων είναι η σταύρωση του Χριστού, που έγινε όμως πηγή αγιασμού, σωτηρίας και λυτρώσεως. Δεν μπορούμε να μεταβούμε στο φως, τη χαρά και τη δόξα της Κυριακής του Πάσχα, αν απαραίτητα δεν διέλθουμε από τον λόφο της Μ. Παρασκευής, δεν αναπνεύσουμε το κλίμα που επικρατεί εκεί, δεν σκιασθούμε στον σταυρό, δεν προσκυνήσουμε ταπεινά, δεν προσλάβουμε γνήσιο ασκητικομαρτυρικό φρόνημα,

δεν σταυρώσουμε πάθη κι επιθυμίες. Η μωρία, η αισχύνη, η ατίμωση, η ήττα του σταυρού, γίνεται για τους πιστούς καύχηση, τιμή, δόξα, νίκη. Το νεκρό ξύλο γίνεται ζωοπάροχο. Το σύμβολο του χριστιανισμού είναι ο απλός, λιτός, απέρριτος, μαρτυρικός σταυρός. Η Ορθοδοξία είναι σταυρωμένη, ταπεινή, αμόλυντη, αρυτίδωτη. Κόσμημα, έμβλημα, τρόπαιο της Εκκλησίας ο σταυρός. Αυτός είναι ο πλούτος της, το κάλλος της, η δύναμη της, η επιρροή της, η έμπνευσή της. Σταυρώσιμη η Εκκλησία, σταυροφόροι οι χριστιανοί. Στον σταυρό μετρούμεθα, ζυγιαζόμαστε, οριοθετούμεθα. καθρεφτιζόμαστε, καυχόμαστε με τον πρωτοκορυφαίο Παύλο. Ο ευλογημένος σταυρός του Χριστού διδάσκει, φρονηματίζει, χαριτώνει, ενισχύει, φυλάγει, παραμυθεί.

(Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, «Η εύλαλη σιωπή», εκδ. Εν πλω, σ. 213-219)

<http://bit.ly/11Kxh4d>